

10.9.11
BS 11-2

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Se vedlagte adresseliste

Deres ref

Vår ref
08/00087-23

Dato
8 SEPT 2011

Utføring av tiltak i Rylandsvassdraget i Meland kommune – forhåndsvarsel om omgjøringsvedtak

1. Bakgrunn

Rylandsvåg Drift AS (senere Salar Smolt AS og Salar Bruk AS, nå Alsaker Fjordbruk AS) fikk den 7. september 2001 konsesjon til blant annet å ta ut vann fra Rylandsvassdraget i Meland kommune til bruk i et smoltanlegg. Det ble satt som forutsetning i kommentarene til vilkårene i konsesjonen at "[I]eidninga skal sprengjast/gravast ned i elveløpet slik at ho ikkje vert synleg".

Rylandsvassdraget ble senere (2005) inntatt i Verneplan for vassdrag.

Midtre Holsnøy Grunneigarlag klaget på at utførelsen av tiltaket ikke var i samsvar med konsesjonen. Saken ble oversendt departementet i NVEs brev av 7. desember 2007.

Departementet kom i brev av 15. august 2008 til at konsesjonsvilkårene i utgangspunktet måtte forstås slik at det var en forutsetning i konsesjonen at røret ikke skulle være synlig, men ba NVE om å følge opp saken og å finne en løsning innenfor konsesjonen.

NVE har i flere brev til departementet gjort rede for bakgrunnen for konsesjonen og mener tiltaket er i tråd med konsesjonsvilkårene. Departementet skrev i brev av 19. januar 2010 at allmennhetens interesser ble best ivaretatt gjennom de gjennomførte tiltak. Departementet mente forutsetningen om at røret ikke skulle være synlig, var oppfylt ved at røret var senket ned under vannoverflaten i tilstrekkelig grad.

Sivilombudsmannen skriver i brev av 17. februar 2011 at det er begrunnet tvil om forhold av betydning i saken, og ber departementet vurdere saken på nytt.

2. Departementets vurdering

Av NVEs forutsetninger i kommentarene til vilkårene fremgår:

"Leidninga skal sprengjast/gravast ned i elveløpet slik at ho ikkje vert synleg"

Vilkåret må sees i sammenheng med situasjonen i vassdraget da konsesjonen ble gitt. Som det fremgår i departementets brev av 19. januar 2010, legger departementet til grunn at utløpet av Rylandsvatnet var kraftig gjengrodd med vegetasjon og delvis utfyllt. Dette resulterte i økt fare for flom i vassdraget. Dette fremgår også av NVEs bakgrunn for vedtak på side 18:

"Demninga i utløpet av Rylandsvatnet har ved framføring av ny inntaksleidning til anlegget ingen reell funksjon for anlegget. Ein vil difor foreslå at dammen vert bygt om til ein terskel med fast overløp. Overløpet må dimensjonerast slik at det kan ta imot flaumvatn frå Storavatnet utan å gje ulempe for lågtliggande jordbruksareal rundt Rylandsvatnet. Vatnet skal ikkje senkast under utløpsterskelen, men halde vassnivået mellom utløpet av Rylandsvatnet og overløpsterskelen. Om sprenging og opprensning er naudsynt ved framføring av vassleidning, og for å unngå overfløyning grunna oppstuvning langs Rylandsvatnet, bør verte avklart ved å køyre ei hydraulisk modellering av vassdraget. Modellinga vil fastsetje høgda på overløpsterskelen."

Behovet for opprensning legges også til grunn i Meland kommunes uttalelse til konsesjonssøknaden av 7. desember 2000 hvor det blant annet fremgår:

"Utløpet av Rylandsvatnet har grodd kraftig til med vegetasjon. Det har og vore fylt ut ein del steinmassar i samband med byggjearbeid langs med elveløpet. Det er ynskjeleg at det vert føreteke ei opprensning i dette området."

Spørsmålet om det var mulig å legge røret under vannspeilet uten å sprengte eller grave ned røret kom til uttrykk i Meland kommunes brev av 4. april 2001:

"Leidningen må truleg sprengjast ned gjennom terskel ved utløpet av Rylandsvatnet for at den skal verta liggjande under vasspegelen i vatnet."

I NVEs bakgrunn for vedtak står det på s. 18:

"Ny inntaksleidning er planlagt etablert i elveløpet mellom Rylandsvatnet og anlegget. Under høyring kom det fram at det ikkje er utgreidd kva konsekvensar leidninga vil ha for LRV i Rylandsvatnet. Etablering av ein fast overløpsterskel i utløpet av Rylandsvatnet vil avgjere vasstanden i området. Vasstanden over

overløpsterskelen vil variere med dei naturlege forholda. Det er dessutan sett krav om at leidninga skal gravast ned/sprengjast ned slik at ho ikkje vert synleg for ålmenta.”

I og med at ledningen ikke skal være synlig for allmennheten, mener departementet den mest nærliggende tolkningen er at røret skal sprenges eller graves ned slik at det ikke blir synlig overhodet. Usikkerheten knyttet til om det var mulig å legge røret under vannspeilet uten å sprengre eller grave det ned i elveløpet, trekker i retning av at det er tilstrekkelig å legge røret under vannspeilet.

Selv om tilstanden i vassdraget er langt bedre nå enn før tiltaket ble iverksatt, har departementet etter en ny vurdering kommet til at ordlyden i konsesjonsvilkåret må tillegges avgjørende vekt. Tiltaket er dermed etter departementets oppfatning ikke i tråd med forutsetningene for konsesjonen.

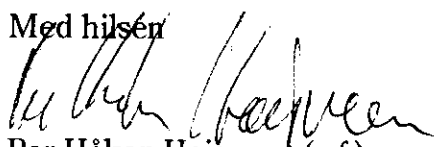
Vannressursloven § 28 gir hjemmel for at vassdragsmyndigheten i særlige tilfeller kan oppheve eller endre vilkår av hensyn til allmenne eller private interesser.

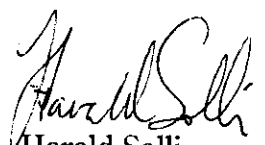
Departementet vil vurdere om det er grunnlag for å omgjøre forutsetningene for konsesjonen slik at de blir i samsvar med anlegget slik det foreligger i dag.

Partene har ikke fått uttalt seg om omgjøringsspørsmålet, og departementet finner det derfor påkrevet å gi forhåndsvarsel i tråd med forvaltningslovens regler.

Departementet ber om at eventuelle uttalelser i forbindelse med spørsmålet om omgjøring sendes departementet innen **14. oktober 2011**.

Med hilsen

Per Håkon Høisveer (e.f.)
ekspedisjonssjef

Harald Solli
avdelingsdirektør

Kopi:
Sivilombudsmannen
NVE

Addressliste:

Alsaker Fjordbruk AS; Alsaker Brygge, 5694 Onarheim;

Midtre Holsnøy Grunneigarlag v/Bjarte Skintveit; Steinberget; 5917 Rosseland;

Vasslaget av 1974 for Rylandsvassdraget v/Lars Skintveit; 5917 Rosseland;

Meland kommune; Postboks 79; 5906 Frekhaug;

Fylkesmannen i Hordaland; Postboks 7310; 5020 Bergen